

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Ciobanu Grigore Xxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în r-nul xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 23.07.2015 – 23.11.2016 (prima instanță);
2. 19.12.2016 – 04.10.2017 (instanța de apel);
3. 26.12.2017 – 27.02.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 23 noiembrie 2016, Ciobanu Grigore a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Ciobanu Grigore a fost învinuit că, la 03.06.2015, în jurul orei 10:40, fiind posesor al permisului de conducere nr. xxxxx, cu categoriile „A” și „B”, eliberat de of. 83 din 08.09.1999, fiind treaz, conducând automobilul de model „Lada Priora 21703” cu n/î „xxxxxx” pe strada Independenței, or. Soroca, traseul R-7, încălcând cerințele pct. 45.1) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră, pct. 40.1), care prevede că înaintea virării la stânga sau întoarcerii, conducătorul de vehicul trebuie să se apropie din timp de axa drumului, în cazul circulației dublu sens, sau de marginea stângă a carosabilului cu circulație în sens unic, pct. 32.1), care prevede că pentru

prevenirea oricărui pericol și pentru a nu stânjeni traficul, conducătorii de vehicule trebuie să semnalizeze cu ajutorul semnalizatoarelor de direcție sau cu brațul, cu ajutorul semnalizatorului sonor, prin comutarea luminii în faruri, prin punerea în funcțiune a luminii de întâlnire pe timp de zi sau prin punerea în funcțiune a avertizorului de avarie pct. 32.2) lit. b), care prevede că conducătorul de vehicul trebuie să semnalizeze corespunzător cu semnalizatoarele de direcție, iar în cazul în care acestea lipsesc sau sunt defectate cu brațul, înainte de a efectua manevra, având intenția de a efectua manevra de întoarcere, virând la stânga nu a cuplat indicatorul de manevră, în urma căruia nu a cedat trecerea, fiind tamponat lateral de motocicletă de model „Viper zs 150” cu n/î „xxxxx”, condusă de Șoimu Stanislav, a.n. 27.02.1993, locuitor al raionului xxx, satul xxxx, posesor al permisului de conducere categoriile „A2” și „B2”, nr. xxxx, eliberat de oficiul 83 la 14.04.2014, care se deplasa regulamentar pe strada dată. În rezultatul tamponării, conducătorului motocicletei Șoimu Stanislav, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 93 „D” din 23.06.2015, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de: fractură închisă a oaselor bolții craniului cu hemoragii subdurale și subarahnoidale, excoriațiile și echimozele feței, fractura închisă a femurului drept, care puteau apărea în urma acțiunii unui (unor) corp (corpuri) dur (dure) contondent (contondente) și prin lovire de el, în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață în timpul primirii lor.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, de condamnare a inculpatului Ciobanu Grigore în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu stabilirea acestuia a unei pedepse de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 4 ani, corpurile delictelor automobilul și motocicletă să fie lăsate în posesia proprietarilor, iar acțiunea civilă să fie admisă în principiu, cu lăsarea examinării acesteia în procedură civilă.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- instanța de judecată n-a stabilit just circumstanțele cauzei, incorect, neîntemeiat și vădit ilegal l-a achitat pe inculpatul Ciobanu Grigore de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit a) Cod penal. În cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, au fost acumulate și examinate probe incontestabile ce confirmă vinovăția lui Ciobanu Grigore în infracțiunea incriminată;

- vinovăția inculpatului Ciobanu Grigore în comiterea infracțiunii este pe deplin dovedită prin declarațiile părții vătămate Șoimu Stanislav, martorilor Cazac Petru, Cazac Elena, Zăbulica Andrei, Țurcan Valerii, procesul-verbal de cercetare

la fața locului din 03.06.2015, schița accidentului rutier din 03.06.2015, raportul de expertiză medico-legală nr. 93D din 23.06.2016;

- materialele anexate la cauza penală la demersul părții apărării, nu pot fi admise ca probe, deoarece acestea au fost dobândite în afara procesului penal, contrar prevederilor Codului de procedură penală, prin încălcarea dreptului la apărare a părții vătămate, fiind întocmite de o persoană care nu are dreptul de a efectua acțiuni procesuale;

- prima instanță la stabilirea circumstanțelor cauzei s-a bazat în exclusivitate numai pe raportul de expertiză nr. 324-486 din 11.04.2016;

- prima instanță a făcut trimitere la concluziile experților din raportul de expertiză, însă cele indicate de instanță nu corespund întocmai celor concluzionate în raportul de expertiză și anume, deoarece în raportul de expertiză nr. 324-486 este formulată concluzia dată cu excepția fragmentului de frază *„adică coliziunea a avut loc pe linia de demarcare a sensurilor pe partea carosabilă și nu cum e indicat în schița executată în cadrul urmăririi penale”*, prima instanță, asumându-și rolul de expert, eronat a ajuns la concluzia că locul coliziunii a avut loc nu în acel loc indicat în schița accidentului rutier executată în cadrul urmăririi penale, or, conform schemei nr. 1 al anexei nr. 2 al prezentului raport de expertiză, este indicată poziția reciprocă a vehiculelor în momentul inițial al coliziunii, fără a fi ilustrate elementele drumului, fiind indicat doar sub ce unghi se aflau axele longitudinale ale acestor vehicule, iar poziția în care se aflau vehiculele în momentul inițial de coliziune, relativ față de elementele drumului, este indicată în schema nr. 2 al anexei nr. 2;

- cu referire la raportul de expertiză judiciară nr. 324-486, finisat la 11.04.2016, întocmit de experții CNEJ, care au concluzionat în pct. 4, că din punct de vedere tehnic, cauza nemijlocită a accidentului rutier sunt acțiunile conducătorului motocicletei, care nu corespund cerințelor pct. 45.2) al RCR, și în pct. 8 din raport, *„în momentul când automobilul de model „Lada” a început manevra de virare la stânga, conducătorul motocicletei a dispus de posibilitate tehnică să evite coliziunea cu automobilul prin frânare la timp”*, acesta nu poate veni în detrimentul învinuirii inculpatului și în stabilirea nevinovăției cu achitarea ulterioară a acestuia, deoarece în același raport de expertiză în pct. 5 a fost indicat: *„stabilirea vitezei reale de deplasare a motocicletei de model „Viper” în baza materialelor prezentate spre expertiză nu este posibilă, motivând cu lipsa datelor necesare efectuării cercetărilor, care sunt prevăzute prin metodica de expertiză”*, precum și în pct. 3 a fost indicat că: *„de stabilit mecanismul rutier complet în baza materialelor prezentate spre examinare nu este posibil, motivând cu lipsa datelor necesare efectuării cercetărilor”*, deci experții și-au făcut concluziile respective fără a stabili viteza reală de deplasare a motocicletei și concluziile indicate în pct. 4 și 8 au fost bazate pe explicația inițială a martorului Zabulica Andrei și părții vătămate care au declarat, precum că motocicleta s-ar fi deplasat cu viteza de

aproximativ 40-50 km/h, viteză care nici în cadrul expertizei nu a fost confirmată, nici în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești, fiind audiat în calitate de martor expertul Țurcan Valerii a confirmat că concluziile indicate în pct. 4 și 8 s-au bazat pe explicația inițială a martorului Zabulica Andrei și părții vătămate, deci la baza concluziilor date nu au stat careva date fixe constatate, dar date declarative ale unor persoane, care nu au posibilitate fizică/vizuală de stabilire a vitezei reale de deplasare a oricărui obiect. Concluziile din pct. 4 și 8 din prezentul raport de expertiză nu intră în coroborare cu restul probelor administrate în mod legal în respectiva cauză penală și rezultatele eronate ale acestora au condus la niște concluzii finale eronate a primei instanțe;

- contrar constatărilor primei instanțe că în ședința de judecată fiind audiată în calitate de martor, Cazac Elena nu a mărturisit cu certitudine pe care bandă a drumului (dreapta de mijloc stânga până la linia de demarcare) se afla automobilul de model „Lada 21703” la momentul virării la stânga și că momentul indicat supra, de aflare a automobilul pe banda de deplasare la momentul coliziunii nu a fost elucidat nici de martorul Cazac Petru audiat în ședința de judecată, martorul Cazac Petru fiind audiat în calitate de martor atât la faza urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești, a declarat că pe banda a doua a străzii înaintea sa, la o distanță de aproximativ de 20 metri se deplasa automobilul de model „Lada Priora” de culoare vișinie și în timpul când motociclistul a continuat deplasarea pe banda a treia și trecând lângă el, a văzut cum automobilul de model „Lada Priora”, a virat brusc la stânga, de pe banda a doua trecând pe banda a treia spre banda cu sens opus, fără ca să semnalizeze cu indicatorul de manevră și în momentul dat motociclistul s-a tamponat în automobilul respectiv. A mai menționat faptul că partea vătămată se deplasa cu motocicleta aproape de axa centrală și automobilul când a început întoarcerea, motocicleta se afla deja lângă automobil și motociclistul nu putea evita ciocnirea. Deci, martorul Cazac Petru a indicat pe care bandă se deplasa automobilul condus de inculpat, că partea vătămată se deplasa aproape de axa centrală, deci pe banda a treia, iar martorul Cazac Elena a declarat că automobilul lor, condus de soțul Cazac Petru, se deplasa în urma automobilului de culoare vișinie, condus de inculpat. Deci, faptul că martorul Cazac Elena nu a mărturisit cu certitudine pe care bandă a drumului se afla automobilul de model „Lada 21703”, nu corespunde realității, mai mult, la întrebarea acuzatorului de stat câte benzi de deplasare erau într-o direcție de deplasare și pe care bandă de deplasare se deplasau, aceasta a răspuns că erau trei benzi și ei se deplasau pe mijloc;

- prima instanță incorect și neîntemeiat l-a achitat pe Ciobanu Grigore, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Este incert modul în care prima instanță a ajuns la concluzia de achitare a lui Ciobanu Grigore învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat faptul infracțiunii, dat fiind faptul că neexistența faptului

infracțiunii este un temei ce exclude situațiile în care evenimentul există dar nu este rezultatul unei fapte umane, dar este rezultatul unor factori naturali sau în rezultatul acțiunilor persoanei decedate, ca actele de sinucidere. Acest temei include și situațiile când din eroare se sesizează faptul săvârșirii unei infracțiuni, fiind constatat ulterior că persoana presupusă că a fost omorâtă este în viață, se află în condiții legale în alt loc sau obiectul presupus sustras este găsit și nu există în general fapta unei persoane, pe când, în cazul dat, în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată, au fost acumulate și examinate probe incontestabile ce confirmă vinovăția lui Ciobanu Grigore, în acțiunile acestuia fiind întrunite cumulativ elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

3.2. Partea vătămată Șoimu Stanislav, care a solicitat dispunerea expertizei repetate, casarea sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ciobanu Grigore să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu admiterea acțiunii civile, invocând că:

- soluționarea cauzei penale de învinuire a lui Ciobanu Grigore a avut loc de către un judecător care nu este competent să judece cauza, nefiind imparțial și obiectiv, acest fapt poate fi dedus cu ușurință din modul de examinare și acțiunile acestuia în cadrul procesului;

- sentința este ilegală și neîntemeiată, din motiv că nu a beneficiat de un proces echitabil, așa cum statuează prevederile art. 6 §1 CEDO;

- instanța nu a analizat probele raportate la criticile aduse de către acuzare cu privire la preluarea selectivă a concluziilor dubioase expuse în raportul de expertiză nr. 324-486, efectuat la solicitarea inculpatului Ciobanu Grigore, ignorând faptul că raportul de expertiză nr. 324-486 este unul neclar, contradictoriu, neîntemeiat și trezește mai multe dubii;

- este neîntemeiată concluzia precum că acțiunile conducătorului motocicletei nu corespund cerințelor prevederilor pct. 45.2) al RCR, ignorând a se expune asupra acțiunilor conducătorului automobilului de model „Lada 21703”, conform prevederilor pct. 39.1), 39.3) al RCR;

- solicitarea sa de a fi efectuată repetat expertiza, a fost neîntemeiat respinsă de prima instanță;

- este dubioasă și prezența procurorului care în loc să reprezinte învinuirea în numele statului și să prezinte în ședința de judecată probele acuzării, așa cum prevede Legea procesuală, a pledat pentru respingerea cererii de numire a expertizei repetate solicitate;

- prima instanță nu a examinat și nu a motivat înlăturarea probelor propuse de către acuzare, ci doar a distorsionat realitatea și anume declarațiile martorului Cazac Elena, care a declarat la întrebarea acuzatorului de stat, că pe drum erau trei benzi și ei (adică ea și soțul) erau în mijloc;

- atât martorul Cazac Elena, cât și Cazac Petru, au declarat și indicat cu certitudine care era banda pe care se deplasa autovehiculului de model „Lada 21703”, însă instanța a ignorat existența declarațiilor părții vătămate;

- atât prima instanță, cât și procurorul au ignorat cererea sa de completare a învinuirii cu prevederile pct. 39. 1) și 3) din Regulamentul circulației rutiere nr. 57 din 13.05.2009;

- neîntemeiată și ilegală este respingerea acțiunii civile, or, instanța a ignorat că regulile în privința probelor, în materie civilă sunt mai puțin stricte decât în materie penală, iar condițiile răspunderii civile sunt diferite decât cele ale răspunderii penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2017, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate.

5. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță just a apreciat că învinuirea nu a prezentat probe directe, utile și veridice, care în ansamblu ar corobora între ele și care ar confirma integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, legal ajungând la concluzia de achitare a inculpatului Ciobanu Grigore.

Instanța de apel a admis demersul procurorului și a dispus reluarea cercetării judecătorești și cercetarea suplimentară a probelor.

Astfel, în instanța de apel au fost audiați inculpatul Ciobanu Grigore, partea vătămată Șoimu Stanislav, martorii Cazac Petru, Zabulica Andrei.

Totodată, instanța de apel a menționat că în ședința instanței de apel au fost cercetate suplimentar și probele din materialele cauzei, cum ar fi:

- comunicarea telefonică nr. 3547 din 03.06.2015 parvenită de la Dispeceratul Nord, precum că la data de 03.06.2015 pe str. Independenței nr. 6, or. Soroca, s-au accidentat un automobil și o motocicletă (f.d. 7, vol. I);

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.06.2015 (f.d. 8-9, vol. I);

- schema accidentului rutier (f.d. 10, vol. I);

- foto-tabelul anexă la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.06.2015 (f.d. 11-17, vol. I);

- ordonanța de recunoaștere și anexare în calitate de corp delict din 16.06.2015, a automobilului de model „Lada Priora”, ce aparține lui Ciobanu Grigore (f.d. 19, vol. I);

- ordonanța de recunoaștere și anexare în calitate de corp delict din 16.06.2015 a motocicletei de model „Viper zs 150”, ce aparține lui Șoimu Stanislav (f.d. 21, vol. I);

- procesul-verbal nr. 279 de examinare medicală și de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, în privința lui Ciobanu Grigore (f.d. 22-23, vol. I);

- rezultatul nr. 2 a analizei sanguine din 01.06.2015 în privința lui Ciobanu Grigore (f.d. 24, vol. I);

- fișa medicală a bolnavului staționar nr. 5369 în privința lui Șoimu Stanislav (f.d. 25, vol. I);
- rezultatele analizei sanguine în privința lui Șoimu Stanislav (f.d. 26, vol. I);
- procesul-verbal de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate din 03.06.2015, în privința lui Ciobanu Grigore (f.d. 27, vol. I);
- raportul de verificare tehnică a vehiculului din 19.08.2014, contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube, polița de asigurare obligatorie (f.d. 30-32, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 93D în privința părții vătămate Șoimu Stanislav din 22.06.2015, prin care la partea vătămată s-au depistat leziuni corporale sub formă de: fractură închisă a oaselor bolții craniului cu hemoragii subdurale și subarahnoidale, excoriațiile și echimozele feței, fractura închisă a femurului drept, care puteau apărea în urma acțiunii unui/or, corp/uri, dur/re, contondent/te, și prin lovire de el, în timpul și circumstanțele indicate, se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață în timpul primirii lor (f.d. 45, vol. I);
- ordonanța din 25.06.2015 de recunoaștere în calitate de parte vătămată a lui Șoimu Stanislav (f.d. 49, vol. I);
- revendicarea în privința lui Ciobanu Grigore (f.d. 68, vol. I);
- ordonanța de punere sub învinuire a inculpatului Ciobanu Grigore din 13.07.2015 în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal (f.d. 79, vol. I);
- raportul de expertiză judiciară nr. 324-486 din 11.04.2016 (f.d. 117-124, vol. I);
- planșa fotografică la raportul de expertiză nr. 324-486 (f.d. 125-130, vol. I);
- planșa fotografică-anexă la raportul de expertiză nr. 324-486 (f.d. 131-135, vol. I);
- declarațiile din prima instanță a expertului Țurcan Valerii (f.d. 167, vol. I);
- cererea de chemare în judecată de la Șoimu Sanislav (f.d. 196-197, vol. I);
- anexa la cererea de chemare în judecată de la Șoimu Stanislav (f.d. 198 – 207, vol. I)
- declarațiile din prima instanță verificate în instanța de apel a părții vătămate Șoimu Stanislav (f.d. 169 – 172, vol. I), și a martorilor Zabulica Andrei (f.d. 179, vol. I), Cazac Elena (f.d. 181-182, vol. I), Cazac Petru (f.d. 191-193, vol. I), Sava Maria (f.d. 237-238, vol. I), a inculpatului Ciobanu Grigore (f.d. 224-228, vol. I)

Instanța de apel a conchis că cercetând probele prezente pe cauză, nu poate fi reținut argumentul invocat de apelanți precum că prima instanță la adoptarea sentinței de achitare în privința inculpatului Ciobanu Grigore în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, greșit a indicat că nu au fost acumulate probe certe și incontestabile ce ar confirma vinovăția inculpatului Ciobanu Grigore, bazându-se

doar pe declarațiile lui Ciobanu Grigore care nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii imputate, deoarece acest argument contravine probelor administrate în prima instanță, cercetate suplimentar și în cadrul instanței de apel, cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței de judecată.

La fel, instanța de apel a indicat că nu poate fi admisă nici afirmația cu referire la faptul că vinovăția inculpatului se confirmă prin declarațiile părții vătămate Șoimu Stanislav, a martorilor Zabulica Andrei, Cazac Petru, Cazac Elena și Sava Marina, deoarece persoanele în cauză, fiind audiate suplimentar și în cadrul instanței de apel, nu au confirmat cu certitudine vinovăția inculpatului, dar dimpotrivă din declarațiile acestora a rezultat că inculpatul nu este vinovat de comiterea faptelor de care este învinuit.

De asemenea, instanța de apel a atestat că prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, a indicat de ce au fost respinse probele, iar concluziile făcute de prima instanță privind achitarea inculpatului rezultă din probele administrate.

Instanța de apel a reținut că la momentul când automobilul de model „Lada 21703” a început manevra de virare la stânga, conducătorul motocicletei de model „Viper zs 150J” a dispus de posibilitate tehnică să evite coliziunea cu automobilul prin frânare la timp, lucru care nu s-a întâmplat și ca urmare a avut loc impactul.

Totodată, s-a precizat că potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 324-486 din 11.04.2016, nu a fost posibilă stabilirea vitezei reale de deplasare a motocicletei de model „Viper zs 150J” în baza materialelor prezentate spre expertiză, motivul fiind lipsa datelor efectuării cercetărilor (f.d. 117-124, vol. I), iar martorii audiați în ședința primei instanțe, declarațiile cărora au fost verificate suplimentar și în ședința instanței de apel, indică viteze diferite de deplasare a motocicletei de model „Viper zs 150J”.

Mai mult, instanța de apel a considerat că s-a stabilit cu certitudine de către experți, specialiști în domeniu, că din punct de vedere tehnic, cauza nemijlocită a accidentului rutier, sunt acțiunile conducătorului motocicletei de model „Viper zs 150J”, care nu corespund cerințelor pct. 45.2) al RCR, conform căruia: în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului.

Astfel, instanța de apel a notat că prima instanță just a concluzionat că în acțiunile inculpatului Ciobanu Grigore nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, dat fiind că s-a stabilit cu certitudine faptul că inculpatul Ciobanu Grigore, conducând automobilul de model „Lada 21703” a început manevra de virare la stânga, iar conducătorul motocicletei de model „Viper zs 150J” Șoimu Stanislav a dispus de posibilitate tehnică să evite coliziunea prin frânare la timp și ca urmare a avut loc impactul.

Rezumând cele expuse, instanța de apel a conchis că la cercetarea cauzei, prima instanță a cercetat sub toate aspectele probele administrate de părți, le-a verificat minuțios, le-a dat o apreciere justă, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, întemeiat a dedus concluzia că în acțiunile lui Ciobanu Grigore nu s-a constatat existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, care indică temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocând că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția prin ce instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- instanța de apel contrar celor stipulate de legea procesual-penală, nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, nu a pătruns în esența argumentelor invocate de procuror în cererea de apel, a respins un ansamblu de probe care dovedesc vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, ca rezultat adoptând o soluție ilegală de menținere a sentinței;

- în cadrul urmăririi penale au fost dobândite suficiente probe care fiind examinate în prima instanță și cea de apel confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate;

- declarațiile inculpatului Ciobanu Grigore, prin care acesta nu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, nu sunt în coroborare cu declarațiile părții vătămate Șoimu Stanislav și martorilor oculari la caz, Cazac Petru, Cazac Elena, Zabulica Andrei, care se aflau și ei până și în momentul impactului în trafic, și în nemijlocita apropiere de participantul la trafic care conducea automobilul de model „Lada Priora 21703” cu n/1 xxxxx de culoare roșie;

- din declarațiile părții vătămate și a martorilor respectivi putem concluziona că, pentru partea vătămată Șoimu Stanislav nu au existat posibilități reale de evitare a impactului, accidentul fiind produs în momentul în care autoturismul „Lada Priora”, condus de inculpat, s-a angajat în virajul la stânga, fiind surprins în acest moment de motocicletă de model „Viper zs 150”. Starea de pericol fiind declanșată de conducătorul autoturismului „Lada Priora”, care a inițiat manevra de virare la stânga, fără a se asigura prin oglinda retrovizoare dacă un alt mijloc de transport nu este angajat să-l depășească. Acțiunile inculpatului în acest sens sunt probate de declarațiile martorilor oculari, care au confirmat că automobilul „Lada Priora”, a virat brusc la stânga, de pe banda a doua trecând pe banda a treia spre

banda cu sens opus fără ca să semnalizeze cu indicatorul de manevră sau cu brațul, ca rezultat producându-se impactul;

- deși expertul Țurcan Valerii, în declarațiile sale s-a expus că nu a fost posibil de stabilit viteza reală de deplasare a motocicletei, și la întocmirea raportului de expertiză judiciară s-a condus de cele declarate de martorul Zabolica Andrei și conducătorul motocicletei, care a declarat că motocicleta se deplasa cu o viteză de 50 km/h și respectiv 40 km/h, și el nu poate să aprecieze aceste declarații din punct de vedere juridic dacă corect au declarat sau nu, instanțele de judecată, ignorând faptul, că raportul de expertiză nr. 324-486 este unul neclar, contradictoriu, neîntemeiat și trezește mai multe dubii, în loc să facă lumină în acest caz au respins toate probele prezentate de acuzare la emiterea soluției pe caz, bazându-se selectiv pe concluziile din raportul de expertiză nr. 324-486 din 11.04.2016;

- argumentele instanțelor de judecată nu corespund întocmai celor concluzionate în raportul de expertiză nr. 324-486 din 11.04.2016, instanțele de judecată, asumându-și rolul de expert, eronat au ajuns la concluzia că locul coliziunii a avut loc nu în acel loc indicat în schița accidentului rutier executată în cadrul urmăririi penale, or, conform schemei nr. 1 al anexei nr. 2 al prezentului raport de expertiză, este indicată poziția reciprocă a vehiculelor în momentul inițial al coliziunii, fără a fi ilustrate elementele drumului, fiind indicat doar sub ce unghi se aflau axele longitudinale ale acestor vehicule, iar poziția în care se aflau vehiculele în momentul inițial de coliziune, relativ față de elementele drumului, este indicată în schema nr. 2 al anexei nr. 2;

- cu referire la raportul de expertiză judiciară nr. 324-486, finisat la 11.04.2016, întocmit de experții CNEJ, aceștia și-au făcut concluziile din raport fără a stabili viteza reală de deplasare a motocicletei și concluziile indicate în pct. 4 și 8 au fost bazate pe explicația inițială a martorului Zabolica Andrei și părții vătămate care au declarat precum că motocicleta s-ar fi deplasat cu viteza de aproximativ 40-50 km/h, viteză care nici în cadrul expertizei nu a fost confirmată, nici în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești, fiind audiat în calitate de martor expertul Țurcan Valerii a confirmat că concluziile indicate în pct. 4 și 8 s-au bazat pe explicația inițială a martorului Zabolica Andrei și părții vătămate, deci la baza concluziilor date nu au stat careva date fixe constatate, dar date declarative ale unor persoane, care nu au posibilitate fizică/vizuală de stabilire a vitezei reale de deplasare a oricărui obiect. Astfel, concluziile din pct. 4 și 8 din prezentul raport de expertiză nu intră în coroborare cu restul probelor administrate în mod legal în cauză penală și rezultatele eronate ale acestora au condus la niște concluzii finale eronate din partea primei instanțe și de apel;

- instanțele de judecată, la adoptarea soluției de achitare au ignorat prevederile pct. 45.1), 40.1), 32.1), 32.2) a Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009;

- este incert, modul în care prima instanță și instanța de apel au ajuns la concluzia de achitare a lui Ciobanu Grigore învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, dat fiind faptul că neexistența faptului infracțiunii este un temei ce exclude situațiile în care evenimentul există dar nu este rezultatul unei fapte umane, dar este rezultatul unor factori naturali sau în rezultatul acțiunilor persoanei decedate, ca actele de sinucidere. Acest temei include și situațiile când din eroare se sesizează faptul săvârșirii unei infracțiuni, fiind constatat ulterior că persoana presupusă că a fost omorâtă este în viață; se află în condiții legale în alt loc sau obiectul presupus sustras este găsit și nu există în general fapta unei persoane, pe când, în cazul dat, în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată, au fost acumulate și examinate probe incontestabile ce confirmă vinovăția lui Ciobanu Grigore, în acțiunile acestuia fiind întrunite cumulativ elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

7. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință nesemnată inculpatul Ciobanu Grigore, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, invocând că soluția instanțelor de judecată este corectă, or învinuirea care i-a fost înaintată lui este bazată pe declarațiile contradictorii a părții vătămate și a martorilor.

8. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau

administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare. Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

În urma verificării materialelor cauzei, Colegiul penal lărgit relevă că în speță, recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul menținerii sentinței de achitare a lui Ciobanu Grigore de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, pledând pentru faptul că instanța de apel nu s-a expus pe motivele invocate în apelul declarat de procuror, precum și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, prin ce instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția și că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, indicând incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, motiv din care solicită dispunerea rejudecării cauzei de instanța de apel în alt complet de judecată.

Verificând legalitatea deciziei atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apel, menționând în acest context următoarele.

Instanța de apel contrar cerințelor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului (f.d. 5-8, vol. II), descrise și în pct. 3.1. a prezentei decizii și nu a examinat nici chestiunile esențiale supuse atenției sale, cum ar fi:

„- instanța de judecată n-a stabilit just circumstanțele cauzei, incorect, neîntemeiat și vădit ilegal l-a achitat pe inculpatul Ciobanu Grigore de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit a) Cod penal. În cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată, au fost acumulate și examinate probe incontestabile ce confirmă vinovăția lui Ciobanu Grigore în infracțiunea incriminată;

- vinovăția inculpatului Ciobanu Grigore în comiterea infracțiunii este pe deplin dovedită prin declarațiile părții vătămate Șoimu Stanislav, martorilor Cazac Petru, Cazac Elena, Zabulica Andrei, Țurcan Valerii, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.06.2015, schița accidentului rutier din 03.06.2015, raportul de expertiză medico-legală nr. 93D din 23.06.2016;

- materialele anexate la cauza penală la demersul părții apărării, nu pot fi admise ca probe, deoarece acestea au fost dobândite în afara procesului penal, contrar prevederilor Codului de procedură penală, prin încălcarea dreptului la apărare a părții vătămate, fiind întocmite de o persoană care nu are dreptul de a efectua acțiuni procesuale;

- prima instanță la stabilirea circumstanțelor cauzei s-a bazat în exclusivitate numai pe raportul de expertiză nr. 324-486 din 11.04.2016;

- prima instanță a făcut trimitere la concluziile experților din raportul de expertiză, însă cele indicate de instanță nu corespund întocmai celor concluzionate în raportul de expertiză și anume, deoarece în raportul de expertiză nr. 324-486 este formulată concluzia dată cu excepția fragmentului de frază „adică coliziunea a avut loc pe linia de demarcare a sensurilor pe partea carosabilă și nu cum e indicat în schița executată în cadrul urmăririi penale”, prima instanță, asumându-și rolul de expert, eronat a ajuns la concluzia că locul coliziunii a avut loc nu în acel loc indicat în schița accidentului rutier executată în cadrul urmăririi penale, or, conform schemei nr. 1 al anexei nr. 2 al prezentului raport de expertiză, este indicată poziția reciprocă a vehiculelor în momentul inițial al coliziunii, fără a fi ilustrate elementele drumului, fiind indicat doar sub ce unghi se aflau axele longitudinale ale acestor vehicule, iar poziția în care se aflau vehiculele în momentul inițial de coliziune, relativ față de elementele drumului, este indicată în schema nr. 2 al anexei nr. 2;

- cu referire la raportul de expertiză judiciară nr. 324-486, finisat la 11.04.2016, întocmit de experții CNEJ, care au concluzionat în pct. 4, că din punct de vedere tehnic, cauza nemijlocită a accidentului rutier sunt acțiunile conducătorului motocicletei, care nu corespund cerințelor pct. 45.2) al RCR, și în pct. 8 din raport, „în momentul când automobilul de model „Lada” a început manevra de virare la stânga, conducătorul motocicletei a dispus de posibilitate tehnică să evite coliziunea cu automobilul prin frânare la timp”, acesta nu poate veni în detrimentul învinuirii inculpatului și în stabilirea nevinovăției cu achitarea ulterioară a acestuia, deoarece în același raport de expertiză în pct. 5 a fost indicat „stabilirea vitezei reale de deplasare a motocicletei de model „Viper” în baza materialelor prezentate spre expertiză nu este posibilă, motivând cu lipsa datelor necesare efectuării cercetărilor, care sunt prevăzute prin metodica de expertiză”, precum și în pct. 3 a fost indicat că „de stabilit mecanismul rutier complet în baza materialelor prezentate spre examinare nu este posibil, motivând cu lipsa datelor necesare efectuării cercetărilor”, deci experții și-au făcut concluziile respective fără a stabili viteza reală de deplasare a motocicletei și concluziile indicate în pct. 4 și 8 au fost bazate pe explicația inițială a martorului Zabulica Andrei și părții vătămate care au declarat, precum că motocicleta s-ar fi deplasat cu viteza de aproximativ 40-50 km/h, viteză care nici în cadrul expertizei nu a fost confirmată, nici în cadrul urmăririi penale și a cercetării judecătorești,

fiind audiat în calitate de martor expertul Țurcan Valerii a confirmat că concluziile indicate în pct. 4 și 8 s-au bazat pe explicația inițială a martorului Zabulica Andrei și părții vătămate, deci la baza concluziilor date nu au stat careva date fixe constatate, dar date declarative ale unor persoane, care nu au posibilitate fizică/vizuală de stabilire a vitezei reale de deplasare a oricărui obiect. Concluziile din pct. 4 și 8 din prezentul raport de expertiză nu intră în coroborare cu restul probelor administrate în mod legal în respectiva cauză penală și rezultatele eronate ale acestora au condus la niște concluzii finale eronate a primei instanțe;

- contrar constatărilor primei instanțe că în ședința de judecată fiind audiată în calitate de martor Cazac Elena nu a mărturisit cu certitudine pe care bandă a drumului (dreapta de mijloc stânga până la linia de demarcare) se afla automobilul de model „Lada 21703” la momentul virării la stânga și că momentul indicat supra, de aflare a automobilul pe banda de deplasare la momentul coliziunii nu a fost elucidat nici de martorul Cazac Petru audiat în ședința de judecată, martorul Cazac Petru fiind audiat în calitate de martor atât la faza urmării penale cât și în cadrul cercetării judecătorești, a declarat că pe banda a doua a străzii înaintea sa, la o distanță de aproximativ de 20 metri se deplasa automobilul de model „Lada Priora” de culoare vișinie și în timpul când motociclistul a continuat deplasarea pe banda a treia și trecând lângă el, a văzut cum automobilul de model „Lada Priora”, a virat brusc la stânga, de pe banda a doua trecând pe banda a treia spre banda cu sens opus, fără ca să semnalizeze cu indicatorul de manevră și în momentul dat motociclistul s-a tamponat în automobilul respectiv. A mai menționat faptul că partea vătămată se deplasa cu motocicleta aproape de axa centrală și automobilul când a început întoarcerea, motocicleta se afla deja lângă automobil și motociclistul nu putea evita ciocnirea. Deci, martorul Cazac Petru a indicat pe care bandă se deplasa automobilul condus de inculpat, că partea vătămată se deplasa aproape de axa centrală, deci pe banda a treia, iar martorul Cazac Elena a declarat că automobilul lor, condus de soțul Cazac Petru, se deplasa în urma automobilului de culoare vișinie, condus de inculpat. Deci, faptul că martorul Cazac Elena nu a mărturisit cu certitudine pe care bandă a drumului se afla automobilul de model „Lada 21703”, nu corespunde realității, mai mult, la întrebarea acuzatorului de stat câte benzi de deplasare erau într-o direcție de deplasare și pe care bandă de deplasare se deplasau, aceasta a răspuns că erau trei benzi și ei se deplasau pe mijloc;

- prima instanță incorect și neîntemeiat l-a achitat pe Ciobanu Grigore, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Este incert modul în care prima instanță a ajuns la concluzia de achitare a lui Ciobanu Grigore învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat faptul infracțiunii, dat fiind faptul că neexistența faptului infracțiunii este un temei ce exclude situațiile în care evenimentul există dar nu

este rezultatul unei fapte umane, dar este rezultatul unor factori naturali sau în rezultatul acțiunilor persoanei decedate, ca actele de sinucidere. Acesta teme include și situațiile când din eroare se sesizează faptul săvârșirii unei infracțiuni, fiind constatat ulterior că persoana presupusă că a fost omorâtă este în viață, se află în condiții legale în alt loc sau obiectul presupus sustras este găsit și nu există în general fapta unei persoane, pe când, în cazul dat, în cadrul urmăririi penale cât și în instanța de judecată, au fost acumulate și examinate probe incontestabile ce confirmă vinovăția lui Ciobanu Grigore, în acțiunile acestuia fiind întrunite cumulativ elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.”.

Astfel, anume asupra acestor motive invocate în apelul procurorului, relatate supra, instanța de apel nu s-a pronunțat sau s-a pronunțat superficial, fără argumentarea cuvenită.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 105-108, vol. II), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art.101, 414 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză și s-a expus superficial asupra acestor motive invocate în apel și nu a întreprins toate măsurile de a elucida toate circumstanțele cauzei, fără a evalua și a exclude în totalitate divergențele din probele administrate la faza de urmărirea penală și cercetate în prima instanță, verificate în ședința instanței de apel.

Prin urmare, se constată că instanța de apel în motivarea soluției nu s-a expus clar nici în privința declarațiilor martorului ocular a accidentului Cazac Petru, care fiind audiat sub jurământ și prevenit de răspunderea penală pentru declarații mincinoase, în prima instanță (f.d. 192, vol. I) a declarat că: „[...] *Automobilul Lada Priora n-a simnalizat, el brusc s-a întors, [...] Automobilul Lada Priora brusc s-a întors de pe banda a 2-a pe banda a 3-a, [...]*, iar în instanța de apel (f.d. 157 verso, vol. II), a declarat că: „[...] *înainte mergea mașina roșie Lada, aproximativ 15 m, înaintea sa, el ieșea din oraș pe banda a doua, la un moment dat pe partea stângă i-a ieșit la depășire motociclistul, mergând așa a văzut că automobilul roșu a luat-o repede la stânga să se întoarcă, când mașina a luat-o la stânga motociclistul fiind aproape s-a lovit în roata din față și l-a aruncat la distanță, [...] Automobilul brusc a virat la stânga fără a semnala în careva mod”.*

În consecință, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o decizie de menținere a sentinței de achitare a inculpatului Ciobanu Grigore de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, printr-o motivare superficială, fără a clarifica a cui încălcări a Regulamentului circulației rutiere au dus la crearea situației de accident și a lăsat fără o argumentare cuvenită motivele invocate în apelul declarat de procuror, prin ce a fost afectată soluția adoptată și astfel recursul declarat de procuror urmează a fi

admis, iar decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

9. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel declarată de procuror și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

10. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2017, în cauza penală privind-l pe **Ciobanu Grigore Xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **29 martie 2018**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie